

**Generálna prokuratúra Slovenskej republiky
Štúrova 2
812 85 Bratislava**

Vec: Trestné oznámenie – krivé obvinenie

Týmto dávame podnet na prešetrenie podozrenia z možného spáchania trestného činu krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona (ďalej len „TZ“).

K spáchaniu tohto trestného činu mohlo podľa nášho názoru prísť v súvislosti s trestným oznámením, ktoré podali minister zdravotníctva Viliam Čislák a neznámy oznamovateľ v súvislosti s protestmi zdravotných sestier a ich vyjadreniami.

V agentúrnej správe TA SR zo dňa 1.2.2016 sa uvádza: „*Minister zdravotníctva Viliam Čislák (nominant Smeru) podáva pre vyjadrenia sestier o ohrození zdravotnej starostlivosti trestné oznámenie pre šírenie poplašnej správy.*

Nepáčia sa mu tvrdenia sesterskej komory a odborov o ohrození starostlivosti pre vyše milión pacientov. Na pondelkovom brífingu opätovne deklaroval, že zdravotná starostlivosť je zabezpečená.

"Podal som trestné oznámenie za šírenie poplašnej správy na všetkých tých, ktorí tieto správy v posledných piatich dňoch šírili," povedal Čislák. Na ohrozenie starostlivosti upozornila ešte minulý týždeň viackrát šéfa sesterských odborov Monika Kavecká, trestné oznámenie spomína viaceré jej výroky.

"Z našich nemocníc odišlo 540 sestier. Ľudsky mi je to veľmi ľúto, ale musím povedať, že zdravotná starostlivosť pre všetkých občanov SR, pre všetkých pacientov, teda aj v Žilinskom a Prešovskom kraji, je plnohodnotne zabezpečená. Zabezpečujeme adekvátnu starostlivosť, bezpečnú pre pacienta," vyhlásil šéf rezortu.“ (SME: Čislák podáva pre tvrdenia o ohrození starostlivosti trestné oznámenie, <http://domov.sme.sk/c/20084183/cislak-podava-trestne-oznamenie.html>)

V správe Denníka N z 1.2.2016 sa uvádza: „*Minister zdravotníctva Viliam Čislák bojuje s nespokojnými sestrami trestným oznámením. Informácia o ohrození milióna pacientov pre hromadné výpovede je podľa neho šírenie poplašnej správy.*“ (Denník N: Čislák podáva trestné oznámenie, zvažujú ho aj sestry z komory a odborov, <https://dennikn.sk/358918/cislak-podava-trestne-oznamenie-zvazuju-ho-aj-sestry-komory-odborov/>)

Portál tvnoviny.sk v článku z 1.2.2016 uvádza: „*Minister zdravotníctva Viliam Čislák podáva na sestry trestné oznámenie. Ešte predtým, ako to oznámil novinárom, si však musel overiť, za čo vlastne. Pozrite si reportáž Veroniky Ostrihoňovej a regionálnych štábov.*“

V tom istom článku sa nachádza informácia aj o anonymnom trestnom oznámení: „*18.37 - Polícia vyšetroje trestné oznámenie proti organizátorom výpovedí sestier Policajti Okresného riaditeľstva Policajného zboru (OR PZ) v Žiline začali vyšetrovať anonymné trestné oznámenie proti organizátorom podávania hromadných výpovedí zdravotníckych pracovníkov – sestier a pôrodných asistentiek v zdravotníckych zariadeniach na území Slovenskej republiky v rokoch 2015 a 2016.*

"Žilinská polícia prijala anonymné trestné oznámenie a začala sa ním zaoberať," potvrdila pre TASR hovorkyňa Krajského riaditeľstva (KR) PZ v Žiline Jana Balogová.“ (tvnoviny.sk:

Minister Čislák podáva na sestry trestné oznámenie. Ani poriadne nevedel, za čo, http://www.tvnoviny.sk/domace/1818236_minister-cislak-podava-na-sestry-trestne-oznamenie-ani-poriadne-nevedel-za-co)

Z vyššie uvedených medializovaných informácií je zrejmé, že minister Viliam Čislák podal trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu šírenia poplašnej správy.

Podľa § 361 ods. 1 TZ „*Kto úmyselne spôsobí nebezpečenstvo vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú správu, ktorá je nepravdivá, alebo sa dopustí iného obdobného konania spôsobilého vyvolať také nebezpečenstvo.*“

Podľa § 361 ods. 2 TZ „*Kto správu alebo iné obdobné konanie uvedené v odseku 1, hoci vie, že sú nepravdivé a môžu vyvolať opatrenie vedúce k nebezpečenstvu vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta, oznámi právnickej osobe alebo Policajnému zboru alebo inému štátnemu orgánu alebo hromadnému informačnému prostriedku, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.*“

Poplašnou správou je správa, ktorá je objektívne nepravdivá a ktorá je zároveň spôsobilá vyvolať vážne znepokojenie aspoň časti obyvateľstva. Medializované vyjadrenia zdravotných sestier a ich predstaviteľiek evidentne nespĺňajú ani jednu z týchto podmienok.

Vyjadrenia o krízovej situácii v nemocniciach, či o ohrození poskytovania zdravotnej starostlivosti nie sú v žiadnom prípade objektívne nepravdivými tvrdeniami, pretože ide o subjektívne hodnotenie situácie zo strany autoriek týchto tvrdení.

Zároveň však tieto hodnotenia nie sú v kontexte existujúcej situácie v žiadnom prípade spôsobilé vyvolať znepokojenie verejnosti. Protest zdravotných sestier, nimi podané výpovede a ich dôsledky sú predmetom intenzívneho záujmu médií a verejnosti. Dokonca aj v prípade, žeby v takejto situácii bolo vyslovené nejaké tvrdenie, ktoré by sa týkalo poskytovania zdravotnej starostlivosti a problémov s ním v súvislosti s výpoveďami sestier a bolo by objektívne nepravdivé, nebolo by spôsobilé spôsobiť vážne znepokojenie verejnosti. Okrem zdravotných sestier a ich predstaviteľiek totiž médiá poskytujú priestor pre vyjadrenia aj vedeniam nemocníc, predstaviteľom ministerstva zdravotníctva a navyše overujú reálnu situáciu aj priamo v nemocniciach. Nehrozí teda, žeby prípadná objektívne nepravdivá informácia nebola veľmi rýchlo konfrontovaná s overením situácie a vyjadrením protistrany a uvedená na pravú mieru.

Trestného činu šírenia poplašnej správy sa páchatelia zvyčajne dopúšťajú konaním typu telefonátu, v ktorom oznámia, že je niekde umiestnená bomba. Takéto tvrdenia bývajú často objektívne nepravdivé (bomba sa na danom mieste nenachádza), lživé (páchatel' tvrdí, že tam bomba je, hoci si je vedomý, že nie je), spôsobilé vyvolať znepokojenie aspoň časti obyvateľstva (v okamihu oznámenia tejto informácie obvykle nie je možné úplne vylúčiť, že tam bomba skutočne je a môže niekoho ohroziť). Oproti tomu verejne prednesené vyjadrenia zdravotných sestier o ohrození poskytovania zdravotnej starostlivosti nie sú ani objektívne nepravdivé (ide o ich hodnotenie situácie), ani lživé (o pravdivosti svojich tvrdení sú subjektívne presvedčené) a nie sú spôsobilé vyvolať znepokojenie časti obyvateľstva (sú okamžite konfrontované s vyjadreniami predstaviteľov ministerstva zdravotníctva, vedení nemocníc a je možné ich overiť aj priamo v nemocniciach).

Vzhľadom na vyššie uvedené je evidentné, že trestného činu šírenia poplašnej správy sa zdravotné sestry a ich predstaviteľky svojimi verejne prednesenými tvrdeniami nielenže nedopustili, ale ani dopustiť nemohli. Dôvodom podania trestného oznámenia zo strany

ministra Čisláka preto ťažko mohlo byť skutočné podozrenie, že zo strany sestier bol spáchaný trestný čin šírenia poplašnej správy. Skôr mohlo ísť o snahu zastrašovať zdravotné sestry a ich predstaviteľky v konflikte s ministerstvom zdravotníctva a vyvíjať na ne tlak prostredníctvom ich vystavenia hrozbe trestného stíhania.

Podľa § 345 ods. 1 TZ „Kto iného ľivo obviní z trestného činu v úmysle privodiť jeho trestné stíhanie, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.“

Žiadame týmto preveriť, či podaním trestného oznámenia Viliamom Čislákom neprišlo z jeho strany a zo strany ďalších osôb, ktoré sa na príprave a podaní trestného oznámenia proti zdravotným sestram podieľali, k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1.

Rovnako žiadame preveriť, či skutková podstata tohto trestného činu nebola naplnená aj zo strany anonymného oznamovateľa v Žiline.

Podľa § 345 ods. 2 TZ „Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) z osobitného motívu, alebo

b) verejne.“

Zo strany Viliama Čisláka išlo o verejné konanie. V prípade, žeby sa preukázalo, že svojím konaním naplnil skutkovú podstatu trestného činu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 TZ, išlo by zároveň evidentne aj o konanie podľa § 345 ods. 2 písm. b) TZ. Zároveň by však v takom prípade bolo potrebné overiť, či nedošlo aj ku konaniu podľa § 345 ods. 2 písm. a) – z osobitného motívu, ktorým v zmysle § 140 písm. b) môže byť spáchanie trestného činu z pomsty.

Ondrej Dostál, Beskydská 8, 811 05 Bratislava

Ivan Kuhn, Šafárikova 86, 048 01 Rožňava

Jakub Nedoba, Generála L. Svobodu 1360/16, 905 01 Senica

V Bratislave dňa 2. februára 2016.

Prílohy:

1. SME, 1.2.2016: Čislák podáva pre tvrdenia o ohrození starostlivosti trestné oznámenie, správa TA SR, <http://domov.sme.sk/c/20084183/cislak-podava-trestne-oznamenie.html>)

2. Denník N, 1.2.2016: Čislák podáva trestné oznámenie, zvažujú ho aj sestry z komory a odborov, <https://dennikn.sk/358918/cislak-podava-trestne-oznamenie-zvazuju-ho-aj-sestry-komory-odborov/>)

3. Portál tvnoviny.sk, 1.2.2016: Minister Čislák podáva na sestry trestné oznámenie. Ani poriadne nevedel, za čo, http://www.tvnoviny.sk/domace/1818236_minister-cislak-podava-na-sestry-trestne-oznamenie-ani-poriadne-nevedel-za-co)